

Posudek bakalářské práce

Tomáš Tolde: *Rusko-čínská energetická bezpečnostní politika*

Autor se ve své předkládané bakalářské práci rozhodl věnovat rusko-čínským vztahům prizmatem konceptu energetické bezpečnosti. Snaží se zodpovědět na výzkumnou otázku, proč jsou rusko-čínské vztahy v energetickém sektoru stále málo intenzivní, navzdory řadě dobrých předpokladů pro jejich rychlý rozvoj. Pro tento úkol autor nejprve v první kapitole popisuje koncept energetické bezpečnosti spolu s jejími dvěma hlavními interpretacemi, strategickou a tržní. I když autor poukazuje na fakt, že první přístup je v jádru realistický a druhý liberální, dále v práci používá realistická východiska bez nějakého zjevného opodstatnění. Nicméně automatický předpoklad, že státy mají v oblasti energetiky nutně kontinuálně konfliktní preference je sice možná pravdivý, ale jistě není adekvátně obhájen. Podobně tak liberální (tržní) pojetí energetické bezpečnosti není dostatečně vyloženo (např. nevíme, proč růst vzájemné závislosti v mezinárodním energetickém obchodě má vést k mírovým vztahům mezi státy). Nicméně autor v práci prokázal alespoň dostatečnou schopnost používat některé teoretické koncepty z teorie mezinárodních vztahů.

V práci pak následují poměrně zdařilé kapitoly věnované rozboru vývoji a specifickým energetické politiky Ruské federace a ČLR a následně vývoji bilaterálních vztahů obou států do současnosti. Autor se na mnoha místech snaží ukázat, jak užší spolupráce (neboli strategické partnerství) obou států je nabourávána egoistickými kroky zejména na straně Ruska prosazovat některé národní priority v zahraniční politice na úkor ryze ekonomických výhod. Podobně však ČLR není k Rusku poutána ničím jiným, než ryzím ekonomickým kalkulem. V práci se také objevuje náznak důležité argumentační linie, která poukazuje na důležitost vzájemné důvěry a sdílených základních norem ve vztazích mezi státy. Protože nad rámec čistého pragmatismu v rusko-čínských vztazích nic zásadního nenacházíme (až na odpor vůči hegemonii USA v mezinárodním systému), nelze mluvit o strategickém partnerství. Zde pouze připomínám, že tato argumentace je ale vlastní liberálním a konstruktivistickým teoriím, než těm (neo)realisticky laděným.

Je škoda, že autor se zabývá více vnitřními vlivy na energetickou politiku v případě Ruska než Číny. Čili, pouze v prvním případě detailněji chápeme, jak vnitřní politika souvisela a souvisí s rozvojem energetického sektoru a následně pak vlivu na zahraniční politiku jako takovou. V čínském případě ale nejsou analyzovány některé důležité aspekty vnitřní politiky

na energetický sektor a jeho priority (např. sesazení a odsouzení za korupci tzv „energetického cara“ Zhou Yongkanga). Díky tomu také nemůže čtenář zcela docenit fakt, jak mocenské spory uvnitř komunistické strany ovlivňují jak je tato politika prováděna, kdo stojí v jejím čele a jaké jsou její priority (podobně jako je tomu v rámci ruské politicko-energetické oligarchie).

Práce je logicky strukturována a je psána poměrně čtivým jazykem, i když na řadě míst je stylistika textu dosti těžkopádná. Jinak je dle mého názoru text větších jazykových pochybení, na některých místech se nachází podivná a neurovaná sazba textu. V textu se často objevují některé pravděpodobně nechtěné, přesto nepřijatelné anglicismy (či spíše přímo anglická slova) a chybný převod jednotek (tam, kde to autor používá, určitě nemá doslova na mysli „biliony“ dolarů). Přestože čínsko-ruské vztahy jsou již řadu let dosti zkoumaných oblast v akademickém prostředí, objem literatury a jiných zdrojů použitých autorem je spíše skromný. To je s podivem vzhledem k tomu, jak široce a do hloubky jsou v akademickém prostředí čínská a ruská zahraniční politika analyzovány.

I přes zjevné nedostatky práce v některých aspektech se obecně jedná o práci dobrou, která se vyznačuje uchopit zkoumané téma skrze zavedenou teorii mezinárodních vztahů. Autor byl schopen pracovat s odbornými zdroji a předložit na závěr své práce ucelené závěry, které popřípadě mohou autorovy sloužit jako „odrazový můstek“ pro další výzkum. Z těchto důvodů doporučuji práci k obhajobě.

V Hradci Králové 14. 8. 2016

Mgr. Stanislav Myšíčka, Ph. D.